

ומשנינן: דריש לקרא כדרבי שמעון בן פזי.
דאמר רבי שמעון בן פזי: "וייצר",
תחילתו — לשון "וי" הוא, ושני יודיין יש
בו, לדרוש:

אוי לי מייצרי שמצערני [מייגעני בהרהורים
— רש"י ברכות דף סא.] אם אעשה רצון
יוצרי.

אוי לי מייצרי אם אעשה רצון יצרי.

תו מקשינן: בשלמא למאן דאמר פרצוף —
היינו דכתיב "זה ספר תולדות אדם ביום
ברא אלהים אדם. בדמות אלהים עשה אותו.
זכר ונקבה בראם". דמשמע כי מתחלת
בריאתו היה זכר ונקבה, זכר מצד זה ונקבה
מצד זה.

אלא למאן דאמר זנב — מאי "זכר ונקבה
בראם"?

ומשנינן: מפרש לה לכדריבי אבהו.

דריבי אבהו רמי תרי קראי אהדדי: כתיב
"זכר ונקבה בראם" בלשון רבים.

ומאיך כתיב "בצלם אלהים ברא אותו"
בלשון יחיד, דמשמע אחד ולא שניים?

ומפרש לה רבי אבהו: בתחילה, עלתה
במחשבה לבראות שנים, זכר ונקבה.
ולבסוף לא נברא אלא אחד! (15)

בשלמא "אחור" למעשה בראשית — דלא
איברי האדם עד מעלי שבתא [שלא נברא
אדם הראשון עד ערב שבת], והיה אחרון
למעשה בראשית.

אלא, "וקדם" לפורענות — מאי היא?

אילימא משום קללה, שאדם הראשון הוא
שנתקלל ראשונה, לפני האשה והנחש, על
אכילת פרי עץ הדעת?

הא ליתא.

דהא לא היה אדם ראשון לקללה. אלא:

בתחילה נתקלל נחש, ולבסוף נתקללה חוה,
ולבסוף נתקלל אדם [ובברכות דף סא, מיייתי
מברייתא דכך הוה]!

אלא הכי פירושא: וקדם — שהאדם קדם
לכל החי ביחס לפורענות המבול.

דכתיב "וימח את כל היקום אשר על פני
הארמה — מאדם ועד בהמה".

הרי שהוזכר אדם בפורענות תחילה. (14)

תו מקשינן: בשלמא למאן דאמר פרצוף —
היינו דכתיב "וייצר ד' אלהים את האדם"
בתריין יודיין. כיון שהיו — מתחילת יצירתו
של אדם — שתי יצירות, זכר ונקבה.

אלא למאן דאמר זנב — מאי "וייצר" בתרי
יודיין?!

מקום דייקנין, דלא הוה ליה לומר כלל "מאדם
ועד בהמה", דהא כתיב "וימח את כל היקום",
אלא ללמד הוא בא, שנמחה האדם תחילה —
מהרש"א.

15. וביאר הרשב"א: כי בריאת האדם כאילו

עשית לי — ריטב"א.
ומהרש"א בברכות סא. פירש, דתרי משמע:
א. לשון "יצירה" דמעשה בראשית. ב. לשון
"צרה" דפורענות.

14. ואף שמוכרח לכתוב אחד מהם תחילה. מכל